

Sygn. akt III AUa 1876/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Ansion (spr.)
Sędziowie	SSO del. Maria Pierzycka - Pająk SSA Maria Małek - Bujak
Protokolant	Sebastian Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2015 r. w Katowicach

sprawy z odwołania B. S. (B. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o zwrot nienależnie pobranych świadczeń

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Częstochowie

z dnia 13 czerwca 2014 r. sygn. akt IV U 859/14

oddala apelację.

/-/SSO del. Maria Pierzycka-Pająk /-/SSA Jolanta Ansion /-/SSA Maria Małek-Bujak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1876/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. wstrzymał

z dniem 1.01.2005r. wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy w związku

z wypadkiem przy pracy wobec zawiadomienia przez panią B. S. o podjęciu pracy na umowie zlecenia w Zakładzie (...) w C..

W dniu 28 marca 2013r. ubezpieczona uległa poważnemu wypadkowi i zaprzestała wykonywania pracy na rzecz Zakładu (...).

W dniu 2 kwietnia 2013r. ubezpieczona wystąpiła o wznowienie wypłaty renty od dnia 1.04.2013r., oświadczając, że od dnia 1.04.2013r. nie będzie osiągała przychodu. Równocześnie dołączyła zaświadczenie od pracodawcy z dnia 2.04.2013r., w którym wykazano osiągnięte wynagrodzenie za okres od stycznia 2013r. do marca 2013r.

Po rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wznowił wypłatę świadczenia od 1 kwietnia 2013r. i dokonał zbiegu świadczeń emerytalno-rentowych uwzględniając do stażu emerytalnego okres składkowy w wymiarze trzech miesięcy od stycznia do marca 2013r.

Po rozpoznaniu kolejnego wniosku ubezpieczonej o ponowne ustalenie emerytury i analizie dołączonego do wniosku zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków - organ rentowy uznał, że ubezpieczona w miesiącu kwietniu 2013r. utraciła możliwość pobierania tzw. półtorakrotnego świadczenia. W decyzji z dnia 20 lutego 2014r. organ rentowy zobowiązał ubezpieczoną B. S. do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia za miesiąc kwiecień 2013r.

Po rozpoznaniu odwołania Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 13 czerwca 2014r. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że B. S. nie jest zobowiązana do zwrotu świadczenia rentowego za okres od 1 kwietnia 2013r. do 30 kwietnia 2013r. w wysokości 1.121,17 zł.

Zdaniem Sądu przychód ubezpieczonej z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia w Zakładzie (...) w C. za miesiąc marzec 2013r. wypłacony w dniu 5 kwietnia 2013r. nie ma wpływu na zawieszenie prawa do świadczenia rentowego w związku z wypadkiem przy pracy. Pracodawca również za poprzednie miesiące wypłacał jej wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia „z dołu”, czyli w kolejnym, następnym miesiącu. Nie wystąpiła zatem sytuacja, o której mowa w art.26 ust.3 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Sąd Okręgowy przywołał pogląd wyrażony w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 października 2006r. sygn. III AUa 1414/05 odnośnie interpretacji terminu „przychód” w sposób określony w ustawie emerytalnej. Przychód w rozumieniu przepisu art.26 ust.3 ustawy wypadkowej jest nim tylko wówczas, gdy osiągnięty jest z tytułu zatrudnienia wykonywanego w okresie pobierania świadczeń, co wynika zarówno z wykładni gramatycznej omawianych przepisów obu ustaw jak i wykładni celowościowej.

Apelację od wyroku wniósł organ rentowy.

Zarzucając naruszenie przepisu art. 26 ust.3 ustawy wypadkowej i zwolnienie ubezpieczonej z obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, pomimo tego, że zostało pobrane za miesiąc, w którym ubezpieczona pozostawała w stosunku zlecenia aż do 31 grudnia 2013r. i osiągnęła z tego tytułu przychód w kwietniu 2013r. - wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Apelujący powołał się na treść wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach sygn. III AUa 14143/05 i w Gdańsku sygn. III AUa 1920/12, w których dokonano interpretacji pojęcia „przychód” w ramach trwającego stosunku pracy, który analogicznie należy zastosować do przychodu z umowy zlecenia.

Skoro ubezpieczona osiągnęła przychód w ramach trwającej umowy zlecenia - to przychód osiągnięty w kwietniu 2013r. powinien wpłynąć na prawo do świadczeń za ten miesiąc, tak jak to miało miejsce w stosunku do pozostałych miesięcy ubezpieczenia.

Ubezpieczona wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji oraz pogląd prawny wyrażony w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

W okresie pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 1 kwietnia 2013r. ubezpieczona nie wykonywała pracy na podstawie umowy zlecenia. Umowa ta w związku ze stanem zdrowia ubezpieczonej od 28 marca 2013r. nie była realizowana, co spowodowało jej wygaśnięcie stosownie do treści art.746 §1 i §2 kc.

Bezsporne w sprawie jest, że ubezpieczona od 1 kwietnia 2013r. nie świadczyła pracy na rzecz zleceniodawcy w rozumieniu art.6 ust.1 pkt.4 (zleceniobiorca) ustawy systemowej z dnia 13 października 1998r. (t.j. Dz.U. z 2013r. poz.1442 ze zm.). Umową zlecenia zleca się wykonywanie określonych czynności prawnych (art.734 kc).

Zarówno chwila powstania jak i ustania obowiązku ubezpieczenia społecznego została określona w sposób ścisły w przepisach prawa i jest niezależna od stron. Stanowi o tym treść art.13 pkt 2 ustawy systemowej. Umowa zlecenia wygasła z końcem marca 2013r. wskutek zmiany warunków po stronie zleceniobiorczyni i nie była to przerwa w świadczeniu pracy w czasie trwania stosunku pracy, co w stanie faktycznym sprawy niniejszej nie budzi wątpliwości.

Nie można zatem twierdzić, że ubezpieczona w kwietniu 2013r. korzystając z prawa do renty wypadkowej „jednocześnie pozostawała w zatrudnieniu”.

Zatem zarzut apelującego, jakoby strony obowiązywała umowa zlecenia zawarta na okres do dnia 31 grudnia 2013r. jest nieuzasadniony.

Na marginesie Sąd Apelacyjny zauważył, że organ rentowy jest niekonsekwentny przy stosowaniu pojęcia „przychód” w przypadku zbiegu świadczeń - w tym stanie faktycznym zbiegu emerytury z połową renty z tytułu choroby zawodowej.

W sprawie niniejszej w dniu 30 grudnia 2004r. ubezpieczona powiadomiła organ rentowy, że od 1 stycznia 2005r. podejmuje pracę i zawiesza z dniem 1 stycznia 2005r. wypłatę połowy renty.

Organ rentowy w decyzji z dnia 6 stycznia 2005r. wstrzymał wypłatę renty od dnia 1 stycznia 2005r., a nie od daty uzyskania przychodu, uznając, że w styczniu 2005r. ubezpieczona pracowała oraz – „z uwagi na osiągnięcie przychodu”, aczkolwiek przychód osiągnęła dopiero w lutym 2005r. (vide: decyzja na k. 119 a.r. ER II).

W sprawie niniejszej ubezpieczona w miesiącu kwietniu 2013r. już nie pracowała, a zatem wypłata połowy renty wypadkowej, jako świadczenia zbiegowego za miesiąc kwiecień 2013r, była prawidłowa.

Zatem, nie zaistniały przesłanki do zwrotu nienależnie wypłaconego świadczenia.

/-/SSO del. Maria Pierzycka-Pająk /-/SSA Jolanta Ansion /-/SSA Maria Małek-Bujak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM